

Certificazione Linguistica Competenze Lingua Latina – anno 2018

PROVA A1

Augustus Antonium vincit et Romam tenet imperatque

Narratur de Aegypto capta et de obitu Antonii et Cleopatrae. De imperio, moribus et morte Divi Augusti quoque dicitur.

1	Antonius, qui Asiam et Orientem tenebat, repudiata sorore Caesaris
2	Augusti Octaviani Cleopatram, reginam Aegypti, duxit uxorem. Contra
3	Persas etiam ipse pugnavit. Primis eos proeliis vicit, regrediens tamen
4	fame et pestilentia laboravit et, cum instarent Parthi fugienti, ipse pro
5	victo recessit. Hic quoque ingens bellum civile commovit cogente uxore
6	Cleopatra, regina Aegypti, dum cupiditate muliebri optat etiam in urbe
7	regnare. Victus est ab Augusto navali pugna clara et inlustri apud Actium,
8	qui locus in Epiro est, ex qua fugit in Aegyptum et desperatis rebus, cum
9	omnes ad Augustum transirent, ipse se interemit. Cleopatra sibi aspidem
10	admisit et veneno eius extincta est. Aegyptus per Octavianum Augustum
11	imperio Romano adiecta est praepositusque ei C. Cornelius Gallus. Hunc
12	primum Aegyptus Romanum iudicem habuit. Ita bellis toto orbe confectis
13	Octavianus Augustus Romam rediit, duodecimo anno, quam consul
14	fuerat. Ex eo rem publicam per quadraginta et quattuor annos solus
15	obtenuit. Ante enim duodecim annis cum Antonio et Lepido tenuerat. Ita
16	ab initio principatus eius usque ad finem quinquaginta et sex anni
17	fuerunt. Obiit autem septuagesimo sexto anno morte communi in oppido
18	Campaniae Atella. Romae in campo Martio sepultus est, vir, qui non
19	inmerito ex maxima parte deo similis est putatus. Neque enim facile ullus
20	eo aut in bellis felicius fuit aut in pace moderator. Quadraginta et quattuor
21	annis, quibus solus gessit imperium, civilissime vixit, in cunctos
22	liberalissimus, in amicos fidissimus, quos tantis evexit honoribus, ut
23	paene aequaret fastigio suo.

Esercizio 1

Si propone una parafrasi del brano: completala inserendo al posto giusto 10 parole scelte tra le 12 proposte al fondo: (10 x 1 = 10 punti)

Cleopatra, regina Aegypti, _____ Antonio triumviro, qui Octaviam repudiaverat et, cum Asiam et Orientem _____, contra Persas pugnavit _____ proelio. _____ Cleopatra Romae regnare cupiebat, Antonius bellum

civile suscepit; apud Actium tamen _____ est et in Aegyptum reversus ad comitandam reginam iam solus ob _____ sibi mortem dedit; regina quoque, ne a Caesare caperetur, _____ se vita privavit. Aegyptus provincia adiuncta est et Gallum primum iudicem Romanum habuit. Cum tot bella perfecisset, Octavianus imperium rexit usque ad mortem, quae _____ cepit septuagesimum annum _____ dum in Campania est. Romani autem eum in Campo Martio sepeliverunt ob merita eius: fuit enim in bello prosper, clemens in pace, in cives civilis, in omnes liberalis, in amicos fidelis. _____ tantis honoribus sustulit ut eos faceret sibi aequales

1. serpente
agentem
incipiti
quod
nupsit
cum
caesus
iniuriam
eum
eius
quos
teneret

Esercizio 2

Riordina le varie sequenze. Due sono inadatte o sbagliate (1 x 10 = 10 punti)

1. Antonio combatte contro i Persiani
2. Antonio regna su Asia e Oriente.
3. Augusto torna a Roma dopo essere stato console per dodici anni
4. L'Egitto è affidato a Cornelio Gallo
5. Augusto combatte molte guerre
6. Vinti da Augusto ad Azio Antonio e Cleopatra tornano in Egitto e si uccidono
7. Augusto è sepolto nel Campo Marzio.
8. Augusto governa per cinquantasei anni.
9. Antonio ripudia Ottavia e sposa Cleopatra.
10. Augusto muore in Campania

Esercizio 3

Scegli la risposta esatta fra quelle proposte: (1 X 4 = 4 punti)

- a) Ubi Actium est?
1. In Thessalia
 2. In Ponto Eusino
 3. In Laconia
 4. In Epiro
- b) Quod nomen erat Augusti sorori?
1. Cleopatra
 2. Cornelia
 3. Octavia
 4. Martia
- c) Quo anno proelium apud Actium pugnatum est?
1. anno tricesimo tertio ante Christum natum
 2. anno tricesimo primo ante Christum natum
 3. anno duodecimo ante Christum natum
 4. anno tricesimo post Christum natum
- d) Quo modo Cleopatra sibi mortem dedit?
1. Venenum sumendo
 2. Aspide
 3. Laqueo
 4. gladio

Esercizio 4

Individua la risposta corretta: (2 x 5 = 10 punti)

- a) *Repudiata sorore* è un ablativo assoluto con valore:
1. finale
 2. causale
 3. temporale
 4. concessivo
- b) *Fugienti* è riferito a:
1. Parthi
 2. Ipse
 3. victo
 4. Ei (sottinteso)
- c) *Obiit* è:
1. 3^a p.sing. pf. ind att. da *obsum*

2. 3^ p.sing. pf. ind att. da *obio*
3. 3^ p.sing. pres. ind att. da *obeo*
4. 3^ p.sing. pf. ind att. da *obeo*

d) *eo* (r. 14) è:

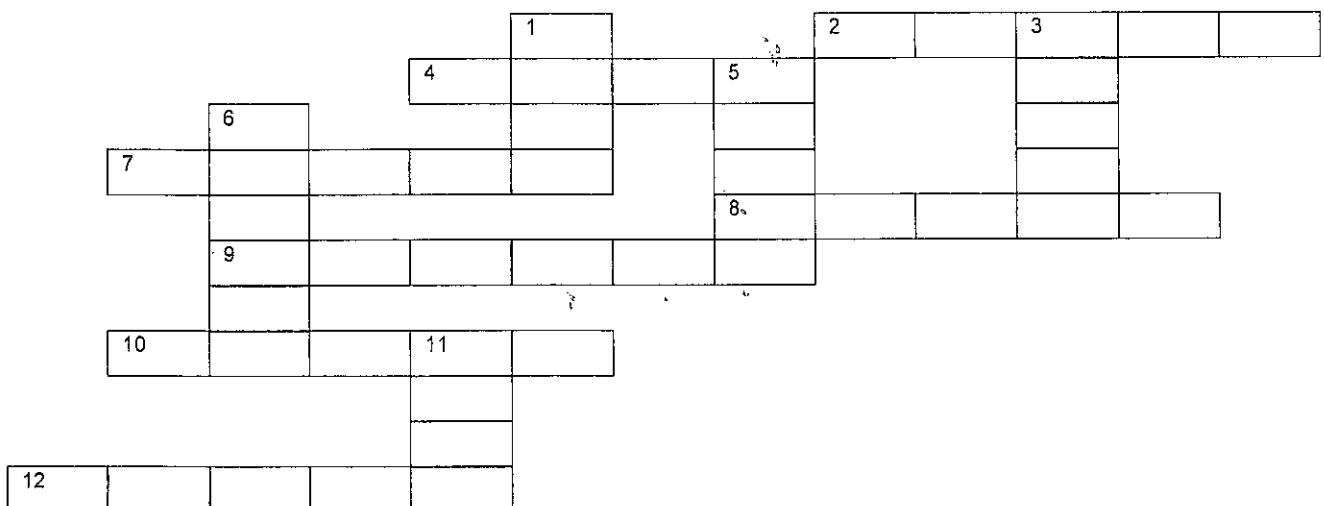
1. abl. sing m. da *is, ea, id*
2. abl. sing n. da *is, ea, id*
3. avverbio di st. in luogo
4. 1^ p. sing. pres. ind att da *eo, ire*

e) *quibus* (r. 21) è:

1. pron. rel. abl. di mezzo
2. pron. rel. abl. di tempo
3. pron. interr. abl. di modo
4. pron. indef. abl. di mezzo

Esercizio 5

Risolvi il seguente cruciverba: (0,5 x 12 definizioni = 6 p.)

DEFINITIONES IN LINEA TRANSVERSA (→)

2. Non lentus, sed... 4. urbs caput mundi; 7. abundantia, quantitas; 8. non supra, sed... 9. Caius ____ Caesar 10. homo qui semper navigat; 12 Potest et dici "proelium";

DEFINITIONES AD PERPENDICULUM (↓)

1. flos primae declinationis exemplum; 3. volumen vel codex. 4. Potest et dici "flumen" 2.; 6. domini uxor; 11 vestimentum Romanorum

40 punti totali (75%= 30 tot)

Certificazione Linguistica Competenze Lingua Latina – anno 2018

PROVA A2

Inserisci i termini tra parentesi opportunamente coniugati o declinati (20 p.)

In hoc texto enumerantur regiones Romano imperio adiectae a Divo Augusto.

Nullo tempore ante eum magis Romana res floruit. Nam, _____ (excipio, ere) civilibus bellis in quibus invictus fuit, Romano adiecit _____ (imperium, ii) Aegyptum, Cantabriam, Dalmatiam saepe ante victam, sed penitus tunc _____ (subigo, ere), Pannoniam, Aquitaniam, Illyricum, Raetiam, Vindelicos et Salassos in Alpibus, omnes Ponti maritimas civitates, in _____ (hic, haec, hoc) nobilissimas Bosphorum et Panticapaeum. Vicit autem _____ (proelium, ii) Dacos. Germanorum ingentes copias cecidit, ipsos quoque trans Albim _____ (fluvius, ii) summovit, qui in Barbarico longe ultra Rhenum est. Hoc tamen bellum per Drusum, privignum suum, administravit, sicut per Tiberium, privignum alterum, Pannonicum, quo bello XL (captivus, i pl.) _____ milia ex Germania transtulit et supra _____ (ripa, ae) Rheni in Gallia conlocavit. Armeniam a Parthis recepit. Obsides, quod nulli antea, Persae ei dederunt. Reddiderunt etiam Romanorum _____ (signum, i) quae _____ (Crassus, i) victo ademerant. Scythae et Indi, quibus antea Romanorum nomen incognitum fuerat, _____ (munus, eris, pl.) et _____ (legatus, i, pl.) ad eum miserunt. Galatia quoque sub _____ (hic, haec, hoc) provincia facta est, cum antea regnum fuisset, primusque eam M. Lollius pro _____ (praetor, oris) administravit. Tanto autem _____ (amor, oris) etiam apud barbaros fuit ut reges populi Romani amici in honorem _____ (is, ea, id) conderent civitates, quas Cesareas nominarent, sicut in Mauritania a _____ (rex, regis) Iuba et in Palestina, quae nunc est urbs clarissima. Multi autem reges ex regnis suis venerunt ut ei obsequerentur, et _____ (habitus, us) Romano, togati scilicet, ad vehiculum vel equum ipsius cucurrerunt. Moriens Divus appellatus, rem publicam beatissimam Tiberio successoris reliquit, qui privignus ei, mox _____ (gener, eri), postremo _____ (adoptio, onis) filius fuerat.